

Eksamenssæt A til kapitel 6: Borgerkrigen og det moderne USA

Materiale:

- **Bilag 1:** Lincolns tale i Galesburg, Illinois, 7. oktober 1858, (1,3 normalside)
- **Bilag 2:** Abrahams Lincolns tale ved Cooper Union, 27. februar 1860 (0,9 normalside) fra
- **Bilag 3:** Abraham Lincolns tale ved Gettysburg, 19. november 1863 (0,5 normalside)
- **Bilag 4:** Jefferson Davis om valget af Abraham Lincoln, 1881 (0,3 normalside)
- **Bilag 5:** Frederick Douglass om sit første møde med Lincoln i sommeren 1863, 1881 (0,9 normalside)
- **Bilag 6:** Resultatet af præsidentvalgene 1848-1860 (0,3 normalside)

Normalsider i alt: 4,2

Bilag 1: Lincolns tale i Galesburg, Illinois, 7. oktober 1858, (1,3 normalside)

Under den femte debat mellem Abraham Lincoln og Stephen F. Douglas kom Lincoln ind på sit syn på slavespørgsmålet.

Dommeren [Douglas] har henvist til Uafhængighedserklæringen og insisterer på, at erklæringen ikke gælder for negere, og det er at bagvaske skaberne af denne tekst at tro, at de mente, at den gjaldt for negrene, og han spørger jer: Er det muligt at tro, at Mr. Jefferson, som forfattede dette udødelige dokument, ville have brugt et sådant sprog i et dokument, der gjaldt for den sorte race, og stadig selv haft sorte slaver? Ville han ikke straks have sat dem fri? Jeg vil kommentere denne del af dommerens tale (og kun kort, da jeg ikke skal bruge megen tid på dette spørgsmål), at jeg tror, at der ikke findes et eneste tidspunkt fra Uafhængighedserklæringen til de sidste tre år, hvor noget menneske har bekræftet, at negeren ikke var inkluderet i Uafhængighedserklæringen. Jeg tror, at jeg må insistere på, at dommer Douglas aldrig har sagt det, at Washington aldrig har sagt det, at nogen præsident nogensinde har sagt det, at noget medlem af Kongressen nogensinde har sagt det, eller at noget levende menneske på hele Jorden nogensinde har sagt det, indtil Det Demokratiske Partis nuværende politik over for slaveriet gjorde det nødvendigt at bekræfte denne fortolkning. Og jeg vil minde dommer Douglas og tilhørerne om, at selv om Mr. Jefferson ejede slaver, sagde han med stærke ord, at "han frygtede for landet, når han huskede på, at Gud er retfærdig", og jeg vil give alt, hvad jeg har til dommer Douglas, hvis han kan vise mig, at han på noget tidspunkt i løbet af sit liv nogensinde har ytret noget lignende som Jefferson. [...]

Dommeren siger, at når jeg taler om dette emne, har jeg én slags tale for befolkningen i nordstaterne og i denne stat og en anden slags tale for folk i sydstaterne. Han antager, at jeg ikke ved, at mine taler bliver trykt i nord og syd. Jeg ved imidlertid, at den tale, jeg holdt i Chicago, at den jeg holdt i Jonesboro, og den jeg holdt i Charleston, alle ville blive trykt og alle læsende og intelligente mænd i vores samfund ville se dem og kende alt til mine holdninger. Og jeg har ikke antaget, og antager heller ikke, at jeg siger noget forskelligt i dem. Men dommeren vil have, at hvis vi ikke bekender, at der er en slags ulighed mellem den hvide og den sorte race, som retfærdiggør, at vi holder dem som slaver, må vi fastholde, at der findes en grad af lighed, som kræver, at vi gifter os med dem. Jeg har imidlertid en bredere tilgang til dette spørgsmål, og denne tilgang kan man se i de taler, som han remser op, og hvis man læser hele talen, vil han se de forskelle, som jeg ser. Måske kunne han ved at tage to dele af samme tale finde

lige så meget konfliktstof, som det han ellers har fundet. Jeg fastholder imidlertid til stadighed, at det er umuligt med en lighed mellem den hvide og den sorte, som skaber en perfekt social og politisk lighed. Det har I set i mine trykte taler, og samtidig har jeg sagt, at med hensyn til deres ret til "liv, lykke og jagten på lykke" som formuleret i den gamle erklæring, er den underlegne race vores ligemænd. Disse erklæringer har jeg altid kommet med i relation til abstrakte moralske spørgsmål, som vi skal huske og tage med i overvejelserne, når vi lovgiver om ethvert nyt land, som ikke allerede er forbandet af den faktiske tilstedeværelse af slaveriets onde. Jeg har aldrig udvist nogen utålmodighed med de nødvendigheder, som udspringer af den faktiske tilstedeværelse af sorte folk blandt os, og af den faktiske eksistens af slaveri blandt os, hvor det allerede eksisterer. Men jeg har insisteret på, at når vi vedtager love for nye lande, hvor slaveriet ikke allerede eksisterer, er den eneste retfærdig regel baseret på moralsk og abstrakt retfærdighed.

[nps.gov](https://www.nps.gov) Oversat af Jeppe Bæk Meier og Rasmus Thestrup Østergaard.

Bilag 2: Abrahams Lincolns tale ved Cooper Union, 27. februar 1860 (0,9 normalside)

Hvis nogen ærligt tror, at en ordentlig opdeling af lokal og føderal autoritet eller nogen del af forfatningen forbyder, at de føderale myndigheder kontrollerer slaveriet i de føderale territorier, har han ret til at sige det, og at underbygge sin position med alle de sandfærdige beviser og gode argumenter, som han kan. Men han har ikke ret til at føre andre, som har mindre kendskab til historien, eller har mindre tid til at studere den, til fejlagtigt at tro, at forfatningsfædrene, som skabte den forfatning, vi har i dag, havde den samme mening - og dermed sætte løgn og bedrag i stedet for sandfærdige beviser og gode argumenter. [...]

Men nok er nok. Lad enhver, som tror, at "forfatningsfædrene forstod dette spørgsmål lige så godt eller endda bedre, end vi gør i dag", tale, som de talte, og handle, som de handlede, i dette spørgsmål. Dette er alt, hvad republikanerne beder om - det er alt, hvad republikanerne ønsker - i spørgsmålet om slaveri. Lige som forfatningsfædrene så det, lad os i dag se det som et onde, der ikke skal udbredes, og som kun bliver tolereret og beskyttet, fordi det i dag er en nødvendighed. Lad os beholde alle de garantier, som forfatningsfædrene gav, ikke modvilligt, men velvilligt. Det er dette, republikanerne kæmper for, og det vil de, så vidt jeg ved eller tror, også være tilfredse med.

Og nu vil jeg, hvis de vil lytte - og det tror jeg ikke, at de vil - sige et par ord til befolkningen i sydstaterne.

Jeg siger til dem: I anser jer selv for et fornuftigt og retfærdigt folkefærd, og jeg mener, at I ikke er mindre fornuftige eller mindre retfærdige end andre folk. Alligevel gælder, at I omtaler os republikanere som reptiler eller mere positivt som kriminelle. I vil lytte til pirater og mordere, men ikke til ”sorte republikanere”. Midt i alle jeres indbyrdes skænderier synes I alle at mene, at den første ting, der skal gøres, er at tage afstand fra ”sort republikanisme”. Det lader til, at en sådan afstandtagen fra os er en uundværlig forudsætning - tilladelse så at sige - for overhovedet at måtte tale blandt jer. Kan I eller kan I ikke få jer selv til at stoppe op og overveje, om dette er retfærdigt i forhold til os eller endda i forhold til jer selv? Kom gerne med jeres beskyldninger og argumenter og vær derefter tålmodige længe nok til at høre vores svar.

Harold Holzer: *Lincoln at Cooper Union. The Speech that made Abraham Lincoln President*, Simon and Schuster 2004, s. 266-267 Oversat af Jeppe Bæk Meier og Rasmus Thestrup Østergaard.

Bilag 3: Abraham Lincolns tale ved Gettysburg, 19. november 1863 (0,5 normalside)

Talen blev holdt ved indvielsen af kirkegården for de faldne i slaget ved Gettysburg, der blev udkæmpet den 1-3. juli 1863.

For fire snese og syv år siden frembragte vore fædre et nyt land på dette kontinent, undfanget i frihed og viet til den tanke, at alle mennesker er skabt lige.

Nu er vi optaget af en stor borgerkrig, som afprøver om denne nation, eller en hvilken som helst nation, således undfanget og således viet kan holde ud. Vi er mødtes på en stor slagmark i denne krig. Vi er kommet for at indvie en del af denne mark som et endeligt hvilested for dem, som her gav deres liv, for at denne nation kan leve. Det er en helt igennem passende og rigtig ting, at vi gør dette.

Men i en større sammenhæng kan vi ikke dedikere – kan vi ikke indvie - kan vi ikke helliggøre denne jord. De tapre mænd, levende og døde, som kæmpede her, har indviet den, langt mere end vores beskedne styrke kan gøre til eller fra. Verden vil ikke lægge mærke til eller huske, hvad vi siger her, men den kan aldrig glemme, hvad de gjorde her. Det er op til os, de levende, at være viet her til den store opgave, som fortsat står foran os – at disse ærede døde bibringer os en større hengivenhed for den sag, som de ofrede det sidste fulde mål – så vi her højtideligt beslutter, at disse døde ikke skal være

døde forgæves – at denne nation, under Gud, skal have en frihedens genfødsel – og at regering af folket, ved folket og for folket ikke skal visne bort fra jorden.

Den Store Danske. Oversat af Niels Thorsen.

Bilag 4: Jefferson Davis om valget af Abraham Lincoln, 1881 (0,3 normalside)

CSA-præsidenten udgav i 1881 en historie om Konføderation. I uddraget skriver han om republikanernes politik i forbindelse med 1860-præsidentvalget.

De såkaldte ”republikanere” stillede med Lincoln og Hamlin, som mente, som en af deres ledere sagde, at ”slaveri kan kun eksistere gennem lokalstyre”, at det ”ikke havde lovmæssigt grundlag i territorierne, og at der ikke var var nogen magt, som ville komme med et sådant grundlag”, og at Kongressen ”skulle forbyde det i eller ekskludere det fra alle føderale territorier”. Med andre ord mente de, at Kongressen havde pligt og ret til at udelukke borgerne fra halvdelen af staterne, fra det territorium som tilhørte alle, med mindre de ofrede eller gav afkald på den ejendom, som de havde ret til ifølge forfatningen - endda den eneste type af ejendom, som specifikt var godkendt i dette dokument.

Jefferson Davis: *Rise and Fall of the Confederate Government* (1881), Volume 1, Okito Press 2017, s. 20-21. Oversat af Jeppe Bæk Meier og Rasmus Thestrup Østergaard.

Bilag 5: Frederick Douglass om sit første møde med Lincoln i sommeren 1863, 1881 (0,9 normalside)

Frederick Douglass mødte Abraham Lincoln første gang i 1863. Dette møde beskrev han i sin tredje selvbiografi, *Life and Times of Frederick Douglass*, der udkom i 1881.

Jeg skal aldrig glemme min første samtale med denne store mand. Jeg blev ledsaget til præsidentens bolig og introduceret for præsident Lincoln af senator [Samuel Pomeroy]. Værelset, som han modtog gæster i, var det, som nu bruges af præsidentens sekretærer. Jeg kom med en moderat vurdering af min egen betydning, men skulle alligevel tale med, eller endda rådgive, lederen af denne store nation. Heldigvis for mig var der ingen overfladisk pomp og pragt omkring Lincoln. Jeg har aldrig hurtigere følt mig godt tilpas i tilstedeværelsen af en stor mand, end i selskab med Abraham Lincoln. Da jeg kom ind, sad han på en lav stol og strakte benene ud på gulvet, omgivet af et stort antal

dokumenter og adskillige travle sekretærer. Rummet lignede et arbejdsværelse, og personerne i det, herunder præsidenten, virkede meget trætte og syntes at have arbejdet for meget. Et stort antal bekymrede rynker viste sig allerede i panden på Mr. Lincoln, og hans stærke ærlige ansigt lyste op, så snart mit navn blev nævnt. Så snart jeg nærmede mig og blev introduceret for ham, rejste han sig, strakte hånden frem og bød mig velkommen. Jeg følte straks, at jeg var sammen med en ærlig mand - en mand jeg kunne elske, ære og stole på uden forbehold eller tvivl. Jeg begyndte at fortælle ham, hvem jeg var, og hvad jeg lavede, men ham afbrød mig hurtigt og venligt ved at sige: ”Jeg ved, hvem De er, Mr. Douglas, Mr. Seward har fortalt mig alt om Dem. Sid ned. Jeg er glad for at møde Dem.” Jeg fortalte ham dernæst om formålet med mit besøg. At jeg hjalp med at hverve farvede soldater. At jeg for flere måneder siden havde stor succes med at få mænd til at melde sig, men nu var det ikke nemt at få sorte til at melde sig til tjenesten, fordi de på en række områder følte sig uretfærdigt behandlet af regeringen. Mr. Lincoln bad mig om detaljerne. Jeg svarede, at der var tre ting, jeg ville gøre ham opmærksom på. For de første, at farvede soldater burde få samme løn som hvide soldater. For det andet, at farvede soldater skulle ydes samme beskyttelse som krigsfanger og udveksles på samme vis som andre fanger, og hvis Jefferson Davis skulle begynde at skyde eller hænge farverede soldater i koldt blod, skulle De Forenede Staters regering gøre gengæld på lignende vis over for krigsfanger fra Konføderationen. For det tredje skulle de sorte soldater, som udmærkede sig på slagmarken, belønnes og forfremmes på samme måde, som hvide soldater blev belønnet for lignende præstationer.

mrlincolnandfreedom.org. Oversat af Jeppe Bæk Meier og Rasmus Thestrup Østergaard.

Bilag 6: Resultatet af præsidentvalgene 1848-1860 (0,3 normalside)

Valg	1848		1852		1856		1860	
	Stemme-procent	Valg-mænd	Stemme-procent	Valg-mænd	Stemme-procent	Valg-mænd	Stemme-procent	Valg-mænd
Whig-partiet	47	163	43,9	42				
Det Demokratiske Parti	42,5	127	50,8	254	45,3	174	SD 18,1 ND 29,5	72 12
Free Soil-partiet	10,1	0						
Det Republikanske Parti					33,1	114	39,8	180
Det Amerikanske Parti					21,5	8		
Forfatningsmæssig Union							12,6	39

I ovenstående tabel ses andelen af stemmer og antallet af valgmænd ved de fire præsidentvalg op til borgerkrigen. Ved valget i 1860 delte demokraternes stemmer sig mellem de sydlige demokrater (SD) og de nordlige demokrater (ND).

www.uspresidentelection.us